

ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ –
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΑΠΟ ΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΈΩΣ ΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΟΜΟΤΗΝΗ

Ενημερωτικό Σημείωμα

για τη σχεδιαζόμενη Στρατηγική του Δήμου Κομοτηνής
Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης

Προοίμιο

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, σε συνέχεια προηγούμενων προσκλήσεων, κατά τις δύο προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, για την Ολοκληρωμένη Αστική Ανάπτυξη στις οποίες ο Δ. Κομοτηνής κατήρτισε και υλοποίησε στρατηγικές βιώσιμες ανάπτυξης, κάλεσε τις μητροπολιτικές αστικές αρχές της ΠΑΜΘ με την υπ' αριθ. 3071/13-07-2016 Πρόσκληση για την υποβολή Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, στο πλαίσιο του ΠΕΠ Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης 2014-2020. Με την ως άνω Πρόσκληση έχει οριστεί, ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής του φακέλου, η Δευτέρα 12 Σεπτεμβρίου 2016.

Στο πλαίσιο της πρόσκλησης οι μητροπολιτικοί Δήμοι της Περιφέρειας καλούνται να υποβάλουν Στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ), οι οποίες θα πρέπει να έχουν χαρακτήρα ολοκληρωμένης χωρικής επένδυσης σε περιοχές που είτε παρουσιάζουν συγκεκριμένα προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν με συνολικό τρόπο, είτε διακρίνονται από σημαντικές αναπτυξιακές δυνατότητες οι οποίες μπορούν να αξιοποιηθούν και να μεγιστοποιηθούν με βάση ένα ολοκληρωμένο αναπτυξιακό σχέδιο.

Ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της χωρικής στρατηγικής και του σχεδίου υλοποίησης εξασφαλίζεται με τη συμπληρωματικότητα και συνεκτικότητα των προτεινομένων δράσεων, καθώς και με την αντιπροσωπευτικότητα του εταιρικού σχήματος υλοποίησης αυτών. Ενώ στους στόχους της χωρικής στρατηγικής θα πρέπει να περιλαμβάνονται: η βελτίωση της οικονομικής κατάστασης και της απασχόλησης, η με κοινωνικούς όρους βελτίωση της καθημερινής ζωής των πολιτών και η διατήρηση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος με βάση την αειφόρο προσέγγιση της αναπτυξιακής διαδικασίας.

Ως μέγιστος προϋπολογισμός των υποβαλλόμενων στο ΠΕΠ ΑΜΘ έργων μια στρατηγικής ΒΑΑ ορίζεται το ποσό των 8.600.000 €. Εκ του οποίου 8.000.000 € αφορούν έργα χρηματοδοτούμενα από το ΕΤΠΑ και 600.000 € από το ΕΚΤ. Μέσω της πρόσκλησης αναμένεται να χρηματοδοτηθούν προς υλοποίηση έργα έως δύο ΣΒΑΑ που θα υποβάλλουν οι Αστικές αρχές της Περιφέρειας ΑΜΘ.

Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Δήμου Κομοτηνής

Ο Δήμος Κομοτηνής, έπειτα από τις αρχικές διαδικασίες διαβούλευσης με κρατικούς, τοπικούς και θεσμικούς φορείς που ξεκίνησαν από το προηγούμενο έτος προετοιμάζεται, ώστε να υποβάλει σχετικό φάκελο Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) με ολοκληρωμένο πρόγραμμα παρεμβάσεων σε περιοχή του κέντρου της πόλης που συγκεντρώνει υψηλό πολιτιστικό ενδιαφέρον και να τεθεί επικεφαλής εταιρικού σχήματος, αποτελούμενο από φορείς με άμεση εμπλοκή στην περιοχή παρέμβασης. Παρακάτω ακολουθεί η ανάλυση της προτεινόμενης Στρατηγικής.

Ο Γενικός Στρατηγικός Στόχος της ΒΑΑ είναι **να καθιερωθεί η Κομοτηνή ως η διοικητική, εκπαιδευτική και πολιτιστική πρωτεύουσα πόλη της Περιφέρειας ΑΜΘ, αλλά κυρίως να τονιστεί ο ιστορικός και πολιτιστικός χαρακτήρας της πόλης μέσω της ανάδειξης του ιστορικού της πυρήνα, του Βυζαντινού Κάστρου, καθώς και η ιστορική τους συνέχεια.** Ως αποτέλεσμα της προτεινόμενης στρατηγικής επιδιώκεται **η αύξηση της τουριστικής και οικονομικής δραστηριότητας στον ιστορικό πυρήνα της πόλης και κατ' επέκταση σε ολόκληρο τον Δήμο Κομοτηνής.**

Αυτός ο Γενικός Στρατηγικός Στόχος έχει αναλυθεί στις ακόλουθες τέσσερις θεματικές ενότητες:

- Βελτίωση Ποιότητας Ζωής των Κατοίκων,
- Ενίσχυση της Ιδιαίτερης Ταυτότητας της Πόλης,
- Ενίσχυση Ελκυστικότητας της Κομοτηνής,
- Τόνωση της Επιχειρηματικότητας.

Προκειμένου να ικανοποιηθούν αυτές οι ιδιαίτερες ανάγκες, τεκμηριώθηκε ότι πρέπει να επιτευχθούν οι ακόλουθοι επιμέρους στόχοι:

- Ανάδειξη Μνημείων και Μουσείων,
- Βελτίωση Προσβασιμότητας Ατόμων με Κινητικά Προβλήματα, Πεζών και Ποδηλατών,
- Δημιουργία Ελευθέρων και Δημοσιών Χωρών,
- Ενίσχυση Υπηρεσιών Παιδείας και Πολιτισμού,
- Ενίσχυση Πολιτιστικών Θεσμών και Εκδηλώσεων,
- Ανάπτυξη Ψηφιακών Εφαρμογών και Υπηρεσιών,
- Βελτίωση του Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος,
- Ενίσχυση Απασχόλησης στους Τομείς Τουρισμού και Πολιτισμού.

Δεδομένου του ύψους της χρηματοδότησης, την δυνατότητα παρεμβάσεων που εξυπηρετούν τους επιμέρους στόχους της στρατηγικής και της απαίτησης της πρόσκλησης για ορισμό συμπαγούς και οριοθετημένης περιοχή παρέμβασης επιλέχθηκε η προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης (βλ. Συνημμένο χάρτη) όπως διαμορφώνεται, εντός και περιμετρικά του Βυζαντινού Κάστρου Κομοτηνής - Συνοικία Βαρόσι - Δημοτική Αγορά Κομοτηνής, εκκλησιαστικό μουσείο Ιμαρέτ - Πλ. Χρυσάνθου, εμπεριέχει σημαντικά μνημεία – ορόσημα της πόλης (Ιερός Ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου, Τσανάκλειος Σχολή, διατηρητέα Ν.

Τσανακλή, Ε.Μ. Κομοτηνής) καθώς και ένα σημαντικό μέρος της οικονομικής, κοινωνικής και διοικητικής δραστηριότητας της πόλης.

Επίσης με βάση τα παραπάνω επιλέχθηκε και το προτεινόμενο εταιρικό σχήμα υλοποίησης του έργου που περιλαμβάνει τον «πυρήνα» των φορέων που αναλαμβάνουν το μεγαλύτερο βάρος για το σχεδιασμό της Στρατηγικής και την υλοποίηση των παρεμβάσεων που προκύπτουν από αυτήν. Ο πυρήνας περιλαμβάνει το Δήμο Κομοτηνής, την Ιερά Μητρόπολη Μαρωνείας και Κομοτηνής, και την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ροδόπης. Αυτοί οι φορείς θα βρίσκονται σε συνεχή διαβούλευση και συντονισμό, μεταξύ τους και με τους υπόλοιπους εμπλεκόμενους φορείς σε όλη τη διάρκεια της προετοιμασίας της πρότασης για τη ΣΒΑΑ.

Εκτός των προαναφερομένων, οι υπόλοιποι συνεργαζόμενοι φορείς του εταιρικού σχήματος της στρατηγικής ΒΑΑ είναι οι εξής:

- Επαγγελματικό και Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Ροδόπης
- Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο Ροδόπης
- Εμπορικός Σύλλογος Κομοτηνής
- Ομοσπονδία Επαγγελματιών, Βιοτεχνών και Εμπόρων Ροδόπης
- Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
- Τεχνικό Επιμελητήριο Θράκης
- Κ. Καραθεοδωρή, Αναπτυξιακή Εταιρεία Δήμου Κομοτηνής
- Σύλλογος Ατόμων με Αναπηρία «Περπατώ»
- Πολιτιστικός Σύλλογος Βυζαντινού Φρουρίου Κομοτηνής

Από τις μέχρι σήμερα συνεργασίες και διαβουλεύσεις του Δήμου Κομοτηνής έχει συνταχθεί ο ακόλουθος προσωρινός κατάλογος πράξεων:

A/A	ΕΡΓΟ
1	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΣΤΡΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ
2	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΠΕΡΙΞ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΚΑΣΤΡΟΥ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ
3	ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΟΔΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ
4	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΚΤΗΡΙΑΚΟΥ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΟΣ ΙΕΡΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΝΑΟΥ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
6	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΕΓΑΡΟΥ (θα χρηματοδοτηθεί από πόρους του ΠΔΕ).
7	ΙΜΑΡΕΤ: ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΜΝΗΜΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ (ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ)
8	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΚΑΙ ΚΤΙΡΙΑΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

9	ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΤΣΑΝΑΚΛΕΙΟΥ ΣΧΟΛΗΣ: ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ
10	ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ ΠΑΛΑΙΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΕΙΟΥ
11	ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ ΤΑΜΑΡΕΣΗ ΚΤΗΡΙΟ ΠΑΛΑΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Ο παραπάνω ενδεικτικός κατάλογος παρεμβάσεων καθώς και ο γενικός και οι επιμέρους στόχοι της ΣΒΑΑ θα οριστικοποιηθούν έπειτα από ανοικτές συμμετοχικές διαδικασίες διαβούλευσης που πέρα από τον πυρήνα των φορέων θα περιλαμβάνει όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (Κάτοικοι, φοιτητές, επισκέπτες, επαγγελματικές ενώσεις, επιχειρήσεις περιοχής παρέμβασης, πολιτιστικούς φορείς), ενώ θα χρησιμοποιηθούν διαφορά εργαλεία και τεχνικές διαβούλευσης όπως: Θεματικά εργαστήρια, Διαδίκτυο, ανοικτές συναντήσεις, συμπλήρωση ερωτηματολογίου, συνεντεύξεις, δημοσιεύσεις, ώστε να επιτευχθεί η μέγιστη δυνατή συμμετοχή σε αυτήν.